

Datum
2019-12-04
Vår referens
Mikael Kylsäter
Strateg
mikael.kylsater@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Uppdrag budget 2018 - Ta fram modeller för en samordnad medborgardialog i frågor som berör flera förvaltningar STK-2018-90

Sammanfattning

I Malmö stads budget för 2018 gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att i samråd med berörda förvaltningar ta fram modeller för en samordnad medborgardialog i frågor som berör flera förvaltningar. Uppdraget motiverades med att när staden växer ställs högre krav på dialog med medborgarna bortom den traditionella förvaltningsstrukturen. Kommunstyrelsen avrapporterar i detta ärende hur uppdraget har genomförts samt ger förslag på att kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta ett förvaltningsövergripande nätverk för att samordna stadens arbete med medborgardialog. När kommunstyrelsen behandlade ärendet den 9 oktober 2019 återremitterades det för att bland annat förtydliga roller och definitioner och stadskontoret har nu reviderat ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner avrapporteringen av Uppdrag budget 2018: Ta fram modeller för en samordnad medborgardialog i frågor som berör flera förvaltningar.
2. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta och driva ett förvaltningsövergripande nätverk för att samordna stadens arbete med medborgar- och kunskapsdialog.
3. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utvärdera nätverket i beslutssats 2 senast den 1 juli 2022 och besluta huruvida nätverket ska fortsätta sin verksamhet eller avvecklas.

Beslutsunderlag

- Uppdragsbeskrivning - Samordnad medborgardialog
- Uppdragsbeskrivning
- §166 KS AU 180319 förslag till beslut
- Beslut KS 180404 §130
- Samordnad medborgardialog - Rapport
- Beslut KSAU 190304 §136
- Följebrev Uppdrag budget 2018 - Ta fram modeller för en samordnad medborgardialog i frågor som berör
- Beslut KSAU 190304 §136

- Fritidsnämnden beslut 190516 §66 med Reservation (M)
- Remissvar från fritidsnämnden
- Remissvar från förskolenämnden
- Förskolenämnden beslut 190612 §82 med Särskilt yttrande (M+C) och (MP)
- Miljönämnden beslut 190611 §106
- Remissvar från miljönämnden
- Remissvar från grundskolenämnden
- Grundskolenämnden beslut 190612 §92 med Särskilt yttrande (MP)
- Remissvar från servicenämnden
- Servicenämnden beslut 190618 §71
- Remissvar från kulturnämnden
- Kulturnämnden beslut §73
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 190618 §77
- Remissvar från funktionsstödsnämnden
- Funktionsstödsnämnden beslut 190619 §91
- Remissvar från arbetsmarknads- och socialnämnden
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 190620 §246
- Remissvar från hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 190627 § 159
- Remissvar från stadsbyggnadsnämnden
- Tjänsteskrivelse från tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 190620 §167
- Remissvar från tekniska nämnden
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslut 190627 §88
- Samordnad medborgardialog - Rapport reviderad efter remissbehandling
- Remissammanställning
- Förslag till beslut KSAU 190930 §546
- Beslut om återremittering KS 191009 §240 med Särskilt yttrande (MP+V)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 191216 Uppdrag budget 2018 - Ta fram modeller för en samordnad medborgardialog
- Samordnad medborgardialog - Rapport reviderad efter återremiss

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2018-03-19

Kommunstyrelsen 2018-04-04

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-03-04

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-09-30

Kommunstyrelsen 2019-10-09

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-12-16

Kommunstyrelsen 2020-01-15

Kommunfullmäktige 2020-02-06

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder

Ärendet

I Malmö stads budget för 2018 gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen följande uppdrag: ”Kommunstyrelsen, i samråd med berörda förvaltningar, ges i uppdrag att ta fram modeller för en samordnad medborgardialog i frågor som berör flera förvaltningar.” Uppdraget motiverades med att när staden växer ställs högre krav på dialog med medborgarna bortom den traditionella förvaltningsstrukturen. Några ytterligare preciseringar av vad uppdraget innebar eller förväntad leverans angavs inte.

I detta ärende beskrivs hur uppdraget har genomförts och vilka förändringar som föreslås för att utveckla samordningen av medborgardialog i Malmö stad.

När ärendet behandlades av kommunstyrelsen den 9 oktober 2019 återremitterades ärendet med följande motivering: ”Kommunstyrelsen återremitterar ärendet till stadskontoret för att bland annat förtydliga roller och definitioner”. Miljöpartiet och Vänsterpartiet inkom även med ett gemensam särskilt yttrande.

Sedan ärendet återremitterades har stadskontoret gjort förtydliganden i den rapport som bifogas ärendet och som beskriver utredningen och förslag till fortsatt arbete. I denna tjänsteskrivelse ges också en utförligare beskrivning av hur uppdraget definierades i den uppdragsbeskrivning som kommunstyrelsen behandlade i april 2018.

Följande förändringar har gjorts i rapporten:

- Sid. 2: Förtydligande kring kommunstyrelsens tillägg om ”samhällsservice” i utredningsdirektivet.
- Sid. 4: Utvecklat definitionen av medborgardialog genom att hänvisa till SKL:s rapport *Medborgardialog i styrning* från 2019.
- Sid. 5: Formuleringarna om ”Malmöbon som väljare” och ”Malmöbon som brukare” har tagit bort ur ramverket för att minska risken för missförstånd.
- Sid. 5: ”Huvudsakliga” har lagts till i kolumnen med syfte för de olika dialogformerna i ramverket för att indikera att varje dialogform kan ha flera syften men att de har olika huvudsyften.
- Sid. 14: Har förtydligat att nätverket är arbetsgruppens förslag på modell för samordnad medborgardialog.
- Sid. 14: Rubriken ”En tydlig struktur för lärande och utveckling” har ändrats till ”Ett förvaltningsövergripande nätverk för lärande och utveckling”.
- Sid. 14: Har lagt till ett förtydligande om att medborgardialog är de förtroendevaldas ansvar och att nätverket endast kan bidra med att utveckla tjänstepersonernas stöd i detta.
- Sid. 17: Har lagt till en hänvisning till SKL:s rapport *Medborgardialog i styrning* i litteraturförteckningen.
- Sid. 20: Har uppdaterat ramverket i enlighet med punkten ovan.

Hur uppdraget har genomförts

Stadskontoret har ansvarat för det operativa genomförandet av uppdraget. Som ett första steg i arbetet utarbetades en uppdragsbeskrivning som beskrev hur uppdraget tolkades och skulle

genomföras. I stadskontorets förslag till uppdragsbeskrivning avgränsades uppdraget på följande sätt; ”Fokus kommer att ligga på frågor som rör fysisk planering”. Då kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade ärendet den 19 mars 2018 beslutade de om att komplettera meningen ovan ”och samhällsservice”. Det innebar att uppdraget gick från att fokusera på den fysiska utbyggnaden av staden till att omfatta all kommunal verksamhet. Uppdragsbeskrivningen med tillägget godkändes av kommunstyrelsen den 4 april 2018.

Till uppdraget knöts därefter en arbetsgrupp med representanter från flera av stadens förvaltningar som alla på olika sätt arbetar med medborgardelaktighet.

En viktig del av arbetet med detta budgetuppdrag har varit att kartlägga på vilka sätt malmöborna och Malmö stad möts i dialog. Det ramverk som presenteras i rapporten ställer upp följande fyra idealtyper:

- Medborgardialog
- Kunskapsdialog
- Brukardialog
- Kommunvägledning

De förtroendevalda bär huvudansvaret för det som benämns ”medborgardialog”, medan tjänstepersoner har ansvaret för övriga dialogformer. Det nätverk som föreslås i detta ärende ska fokusera sitt arbete på att utveckla och samordna arbetet med medborgardialog och kunskapsdialog. Dessa dialogformer överlappar ibland varandra, men kommer att utgöra två skilda spår i nätverkets arbete eftersom huvudansvaret för respektive dialogform vilar på olika ställen.

Under arbetets gång har flera av arbetsgruppens medlemmar deltagit vid forum för medborgarinvolvering som anordnats inom Malmö Innovationsarena för att få kunskap om pågående utvecklingsarbete och utbyta erfarenheter med tjänstepersoner från olika förvaltningar. Den 23 november 2018 anordnades en referensträff där stadens samtliga förvaltningar och några av de kommunala bolagen bjöds in för att komma med synpunkter och förslag på arbetet.

Utifrån den kartläggning som gjordes och de synpunkter som kommit in tog arbetsgruppen fram en rapport som beskriver historik och pågående arbete med medborgardialog i Malmö stad. I rapporten presenteras även två förslag på hur samordningen av medborgardialog kan utvecklas:

1. Inrätta ett förvaltningsövergripande nätverk för dessa frågor som samordnas av stadskontoret.
2. Genomför informations- och utbildningsinsatser för förtroendevalda och berörda tjänstepersoner.

Under våren 2019 remissbehandlades denna rapport och dess förslag.

Hur ställer sig nämnderna till rapporten och dess förslag?

Nedan ges en övergripande bild av nämndernas synpunkter. En mer utförlig beskrivning med arbetsgruppens kommentarer finns i remissammanställningen som bifogas ärendet tillsammans med samtliga yttranden.

Flertalet nämnder anser att rapporten ger en bra beskrivning av hur Malmö stads arbete med medborgardialog har utvecklats över tid och ser ut idag samt att begreppet medborgardialog

ramas in på ett bra sätt. Flera nämnder är också positiva till det ramverk som beskriver olika former av interaktion mellan malmöborna och Malmö stad då de anser att det ger en bättre förståelse för vilket typ av dialog som olika nämnder arbetar med och hur de hänger samman. Flera nämnder är även positiva till förslaget att inrätta ett förvaltningsövergripande nätverk för att ha en plattform för att gemensamt utveckla dessa frågor och anser att det är bra att man inte tar fram nya styrdokument.

Nämnderna har också lämnat kritiska synpunkter och förslag i sina yttranden. Flera nämnder hade önskat sig ett tydligare förslag till modell och anser att det föreslagna nätverkets uppdrag behöver förtydligas. Några nämnder ifrågasätter också om det är nödvändigt att starta ett nytt nätverk eller om det är möjligt att inkorporera dessa frågor i befintliga forum. Andra återkommande synpunkter är att man anser att arbetsgruppen borde haft representanter från fler förvaltningar och att medborgarnas och de förtroendevaldas synpunkter borde ha vägts in i arbetet.

Arbetsgruppen har arbetat om rapporten och förslagen på fortsatt arbete utifrån nämndernas synpunkter. Exempelvis har nätverkets uppdrag förtydligats.

Andra aktuella ärenden som berör stadens arbete med medborgardialog

Parallellt med arbetet med detta budgetuppdrag har följande två andra ärenden som berör formerna för medborgardialog i Malmö stad också varit under beredning:

- Översyn av medborgarförslag, Malmöinitiativet och Malmöpanelen (STK-2018-852)
- Motion av Magnus Olsson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om behandling av medborgarförslag i kommunfullmäktige (STK-2019-185)

Medborgarförslag, Malmöinitiativet och Malmöpanelen är tre av de kanaler som finns för medborgardialog i Malmö stad. Inom ramen för detta ärende har en översyn av dessa kanaler gjorts och ett antal utvecklingsförslag presenteras. Bland annat föreslås att möjligheten att inkomma med medborgarförslag tas bort. Detta för att undvika otydligheten med att ha två snarlika instrument för att lämna förslag, medborgarförslag och Malmöinitiativet. Om kommunfullmäktige fattar beslut i enlighet med detta förslag kommer medborgarförslag som instrument inte finnas kvar. Detta hade åtgärdat ett av de konkreta samordningsbehov några nämnder lyfter i sina yttranden, nämligen att samma medborgarförslag idag kan skickas till flera nämnder. Att få in förslag från medborgarna via en kanal och säkerställa de bereds på ett samordnat sätt så att flera nämnder inte hanterar samma förslag och eventuellt ger olika svar blir således en konkret förbättring gällande samordningen mellan stadens förvaltningar i denna fråga.

I motionen från Magnus Olsson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) föreslås att medborgarförslag ska lämnas direkt till kommunfullmäktige, snarare än till berörd nämnd som är fallet idag. Denna motion har således en nära koppling till det som utreds inom ramen för översynen.

Förslag för att utveckla samordningen av medborgardialog

Arbetsgruppen föreslår att kommunstyrelsen ges i uppdrag att inrätta och driva ett förvaltningsövergripande nätverk vars syfte är att samordna och utveckla stadens arbete med medborgardialog. Stadskontoret som kommunstyrelsens förvaltning föreslås få uppdraget att operativt driva nätverket. Rent konkret innebär det framför allt att kalla till möten, sammanställa underlag från övriga förvaltningar och rapportera nätverkets arbete till kommunfullmäktige. Stadens övriga förvaltningar föreslås få i uppdrag att utse en representant till nätverket. Rent

konkret innebär det uppdraget att delge information och erfarenheter från den egna verksamheten och delta i de utvecklingsinsatser som är relevanta för förvaltningen. Det är således inte nödvändigt att samtliga förvaltningar deltar i samtliga aktiviteter, utan deltagandet avgörs av relevansen för den egna verksamheten och om ens verksamhet påverkar andra förvaltningar.

Nätverket föreslås få följande uppgifter:

- Kartlägga pågående arbete gällande medborgar- och kunskapsdialog i staden som berör flera förvaltningar.
- Vid behov utveckla det ramverk över olika former för dialog mellan malmöborna och Malmö stad som presenteras i rapporten.
- Sprida kunskap och erfarenheter mellan stadens förvaltningar.
- Följa SKL:s arbete på området.
- Vid behov genomföra informations- och utbildningsinsatser för berörda förtroendevalda och tjänstepersoner i Malmö stad.
- Rapportera om nätverkets arbete och eventuella utvecklingsbehov till kommunfullmäktige inom ramen för den årliga rapporten om medborgardialog som föreslås i ärendet STK-2018-852.

Arbetsgruppen föreslår att kommunstyrelsen ska utvärdera nyttan av detta nätverk senast den 1 juli 2022 och ta beslut om nätverket ska fortsätta sitt arbete eller ej.

Stadskontorets förslag

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta i enlighet med arbetsgruppens förslag.

Ansvariga

Heléne Norberg Direktör

Eva Marie Tancred Utvecklingssekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör